

VIKTIGA FAKTA 1

Viktiga Fakta 1

För dig som söker till ettårsutbyte

Stiftelsen Rotarys Ungdomsutbyte i Sverige & Lettland

Ettårsutbyte

www.rotarystudent.se

Välkommen

Tack för ditt intresse för Rotarys ettåriga utbytesprogram. Rotary erbjuder trygga utbyten av hög kvalitet, med stort ideellt engagemang bakom varje student.

Det här häftet innehåller allt du behöver veta för att kunna ansöka. Läs igenom det noggrant och ta fram det igen när du fyller i handlingarna. Har du frågor är du alltid välkommen att kontakta oss.

Rotary bedriver utbytesverksamhet för ungdomar därför att vi på ett konkret sätt vill bidra till ökad förståelse och tolerans mellan människor från olika länder, kulturer och religioner.

Det är Rotarys mål att de utländska utbytesstudenterna blir omhändertagna i respektive land på ett sådant sätt att uppriktiga vänskapsband blir knutna och att de återvänder hem med förståelse för värdlandet och dess kultur.

Under utbytesåret ska utbytesstudenterna gå i skola, lära sig det lokala språket, studera landets samhällsskick och kultur och även förmedla något av sitt eget lands kultur och värderingar.

Stiftelsen Rotarys Ungdomsutbyte i Sverige & Lettland (som vi förkortar **RU**) ansvarar för administration och information samt för vissa gemensamma aktiviteter. I Sverige och Lettland finns **sex rotarydistrikt** (2325, 2335, 2355, 2365, 2395 samt 2405), där de lettiska klubbarna ingår i distrikt 2405. Distrikten samarbetar genom ett så kallat multidistrikt (≈RU) för att förenkla administrationen kring din ansökan och ge dig bättre service.

För att kunna söka ett utbytesår behöver du stöd från en Rotaryklubb. Den kallas då din **sponsorklubb**. Du hittar en förteckning över samtliga Rotaryklubbar på **www.rotary.se**. Sponsorklubben intervjuar dig och din familj, förbereder dig inför avresan och tar emot en utländsk student till din ort. Tillsammans med RU och den ansvarige i distriktet (distriktsordföranden) bildar klubben det nätverk som gör utbytesåret tryggt. Mycket av arbetet sker ideellt, vilket också är skälet till att programavgifterna kan hållas förhållandevis låga.

Observera

Du söker till ett helt program. När du tackar ja accepterar du också alla delar i det. Det innebär bland annat att du och din familj hjälper Rotaryklubben att hitta värdfamiljer för den utländska ungdom som kommer till din ort under utbytet. Du förbinder dig också att följa alla regler och förhållningssätt som gäller – dessa kommer du att få utbildning i innan ditt utbytesår.

Vem kan söka?

Programmet är öppet för dig som är mellan **15 och 18 år** under utbytesåret. Dina föräldrar behöver inte vara medlemmar i Rotary. Exakta åldersgränser styrs av födelseår och varierar mellan länderna:

Åldersgränser	
Australien & Nya Zeeland	födda 2010 eller 2011
USA & Kanada	födda 15 aug 2009 – 31 dec 2011
Övriga länder	födda 2009, 2010 eller 2011

Har du börjat skolan ett år tidigare än normalt får du inte ha tagit studenten före avresan – flera länder tar inte emot studenter som redan avslutat gymnasiet.

Motivation

Du måste själv vilja åka – inte åka för att dina föräldrar tycker det eller för att kompisarna åker. Ett utbytesår är ingen semesterresa. Du kommer att utvecklas och lära dig ett språk och en ny kultur, men också möta nya seder, lagar och människor som du behöver anpassa dig till. Var nyfiken och "open minded", så blir året en fantastisk upplevelse.

Din hälsa

Du måste ha god hälsa, både fysiskt och psykiskt. Därför ingår en **läkar- och tandläkarundersökning** i ansökan, utförd av legitimerad läkare respektive tandläkare. Ett **TB-test** (tuberkulosscreening) är obligatoriskt och ska göras innan du skickar in ansökan. Var helt uppriktig om din hälsa – kända problem som inte dokumenterats korrekt kan få allvarliga konsekvenser, bland annat för försäkringen.

Är du vegetarian eller har matallergier anger du det i handlingarna och i bilagan "Vegetarian or Allergic". Tänk på att det är svårare att placera studenter med särskilda matbehov.

Språk

Utöver engelska ställs sällan krav på förkunskaper, men med några undantag: för **Belgien och Frankrike** krävs franska från åk 7, och för **tysktalande Schweiz och Österrike** tyska. För **USA** krävs ett intyg från din lärare om att din engelska räcker för ett utbytesår. I övriga länder lär du dig språket på plats, men försök lära dig grunderna innan du åker – det gör starten mycket lättare. Det finns flera bra program och verktyg på internet som du kan ta hjälp av.

Skolbetyg och en reservplan

Du ska ha godkända betyg och lätt för att skapa kontakt med andra. Går du i åk 9 när du söker ska du ändå söka till gymnasiet – mycket kan hända, och då är det bra att ha en reservplan.

Att ta emot en student

Våra program bygger på ömsesidighet: en ungdom åker iväg och vi tar emot en utländsk ungdom. Vi rekommenderar att varje familj vars son eller dotter åker som utbytesstudent med Rotary samtidigt tar emot en utländsk student i sitt hem. Detta är inget krav, men våra program bygger på ett utbyte, dvs. under den tid du är utomlands kommer en utländsk student att placeras på den ort där du bor. Denne student behöver upp till tre värdfamiljer. Din familj kommer att få ett fantastiskt år, och blir mer delaktig i ditt utbytesår, om de är värdfamilj. Om ni kan ställa upp som värdfamilj ökar möjligheterna att du kan delta i vårt utbytesprogram.

Kan din familj själva inte vara värdfamilj förväntar vi oss att ni hjälper oss med kontakter för att hitta värdfamiljer.

De krav som ställs på en värdfamilj är följande:

- Värdfamiljen ska se till att utbytesstudenten kan delta i skolans aktiviteter och kamratliv.
- Utbytesstudenten ska erbjudas ordnad samvaro, gemensamma måltider och andra för familjen gemensamma aktiviteter.
- Värdfamiljen får inte ta emot två utbytesstudenter samtidigt.
- Utbytesstudenten ska inte utföra sysslor i hemmet i större utsträckning än den övriga familjen.
- Utbytesstudenten får inte utnyttjas som au pair.
- Utbytesstudenten ska beredas lämplig plats för studiearbetet.
- Utbytesstudenten ska ha egen säng.
- Om utbytesstudenten ska dela rum måste det vara med en person av samma kön och i ungefär samma ålder.

Läs mer om att vara värdfamilj på **www.rotarystudent.se**.

Länder och placering

I registreringen anger du **tre landsval**, varav minst ett europeiskt land inom EU/Schengen. Du kan skriva ett land även om det inte finns med som förval, men ange alltid tre alternativ. Det slutliga resmålet bestämmer vi tillsammans, utifrån dina önskemål och tillgängliga platser. Vi förbehåller oss rätten att göra den slutliga placeringen i land och distrikt.

Vi kan tyvärr inte tillgodose önskemål om en särskild ort, skola, familj eller möjlighet att utöva en viss sport (även om vi försöker matcha hobbies och intressen). De flesta svenska studenter placeras på mindre orter (500–5 000 invånare), och det är Rotarydistrikten utomlands som helt bestämmer placeringen. Du bor vanligtvis hos **två till tre värdfamiljer** under året, som alla ställer upp ideellt.

I princip kan du åka till alla länder i världen. Det enda krav vi ställer är att landet är certifierat av Rotary International enligt vårt gemensamma system.

Kostnader och betalning

Avgifter	
Registreringsavgift	1 000 kr – betalas vid ansökan, återbetalas ej
Programavgift, Europa	65 000 kr
Programavgift, övriga länder	75 000 kr

Registreringsavgiften betalas till RU:s **Swish 123 628 33 94** i samband med ansökan – ange namn och adress. I programavgiften ingår försäkring, kavaj, visitkort, väska/ryggsäck och annan utrustning som visar att du är en utbytesstudent. Resan betalar du själv (mer information om det finns i dokumentet Viktiga Fakta 2).

Betalningsplan

Delbetalning	Andel	Betalas
1 (kallas anmälningsavgift)	15 %	när du accepterar deltagande
2	25 %	30 apr (avresa juli) / 31 maj (avresa aug)
3 · Slutbetalning	60 %	15 maj (avresa juli) / 15 juni (avresa aug)

Ett bindande avtal mellan dig och RU sluts när delbetalning 1 (anmälningsavgiften) betalats. Programavgiften faktureras via e-post i tre delposter enligt ovan. Beroende på omständigheter utanför vår kontroll kan betalningarna senareläggas.

Avbokning

All avbokning ska ske skriftligt. Vid avbokning utan särskilda skäl gäller:

Tidpunkt före avresa	Avgift
Tidigare än 4 månader	anmälningsavgiften behålls
4–3 månader	15 % av programavgiften
3–2 månader	20 % av programavgiften
Närmare än 2 månader	25 % av programavgiften

Om du eller en nära anhörig (förälder/vårdnadshavare eller syskon) blir långvarigt och allvarligt sjuk, råkar ut för olycksfall eller dödsfall och du därför hoppar av, tar RU endast ut en expeditionsavgift på 5 % av programavgiften. Oavsett orsak kan programavgiften inte återbetalas vid ett påbörjat men avbrutet utbyte. I särskilda fall kan ersättning utgå via försäkringen.

Kostnader utöver programavgiften

- Biljett tur och retur, samt transport till och från flygplats/resecentrum
- Läkar- och tandläkarundersökning samt eventuella vaccinationer

- Visumkostnader (varierar mellan länder)
- Fickpengar och reservpengar (contingency fund, vanligen motsvarande ca 400 €)
- Eventuell skoluniform, språkkurs, läger och resor i utlandet
- Presenter till värdfamiljer och material om Sverige

Fickpengar får du varje månad av din värdklubb, men summan varierar mellan länder och distrikt. RU delar inte ut stipendier – utbytet är i stället subventionerat av rotarianer i Sverige och oftast även i värdlandet.

Regler

Rotarys Ungdomsutbyte är ett utbyte under gymnasietiden. Du och dina föräldrar förbinder er att följa programmets regler under hela året – oavsett om du fyller 18 under utbytet. Läs igenom reglerna i ansökningshandlingen noggrant. Utländska distrikt kan lägga till egna bestämmelser som du får skriva på under våren innan utbytet. Världens tolkning av reglerna gäller.

The six D's

No Driving – förbud mot att framföra motorfordon

No Drugs – förbud mot användande av droger (receptbelagd medicin är tillåten)

No Drinking – förbud mot förtäring av alkohol

No Dating – undvik fasta sällskap, det kan isolera dig från andra

No Decorating – inga nya tatueringar eller piercingar under utbytesåret

No Downloading – ingen olaglig nedladdning

De tre första förbuden är absoluta. Vid regelbrott används ett system med gula och röda kort, där gult kort är en varning och rött kort innebär att du måste åka hem omgående.

The six B – gör det bästa av ditt år

- **Be first** – ta initiativ och se dig omkring
- **Be curious** – var nyfiken
- **Be on purpose** – var här och nu
- **Be grateful** – kom ihåg att säga tack
- **Be of service** – hjälp till där du kan
- **Be here now** – njut av varje dag

Följer du dessa rekommendationer kommer du att få en fin upplevelse av ditt utbytesår.

Resor under utbytesåret

Utbytesåret är först och främst ett skolår. Resor får ske med värdfamiljen, till av Rotary arrangerade aktiviteter eller till skolaktiviteter med vuxna. Övriga resor måste godkännas skriftligen av värddistrikt, värddklubb, värdfamilj och din egen familj. Du får som regel inte resa ensam eller enbart tillsammans med andra ungdomar. Liftning och tågluffning är inte tillåtet. Kontrollera alltid att resan täcks av försäkringen.

Utbytesåret i korthet

Du får utförlig information om året i dokumentet Viktiga Fakta 2. Här är det viktigaste redan nu:

Visum och pass

Du reser på **studentvisum**. Detta söks i Sverige först när du fått placering i klubb och skola. Ansvar för att söka visum är ditt; RU ger vägledning. Räkna med att ditt pass kan behöva vara inlämnat på en ambassad från cirka tre månader före avresan. Passet måste gälla minst hela utbytestiden – för vissa länder även en tid efter hemresan.

Försäkring

RU tecknar en obligatorisk försäkring som är godkänd av Rotary International och ingår i programavgiften. Den ger fullgott skydd med bland annat ansvars- och egendomsförsäkring samt ersättning för sjuk- och tandvård utan beloppsbegränsning. Utförlig information skickas till antagna studenter.

Resa och utbytets längd

Avresor sker i juli eller augusti. Resor utanför Europa bokas via **Tranås Resebyrå**. De har mångårig erfarenhet av komplicerade bokningar och hjälper många ideella organisationer med sina bokningar, och RU har ett avtal med dem. Resor inom Europa kan du boka själv. För södra halvklotet (Australien, Nya Zeeland, Sydafrika) varar utbytet tolv månader, för övriga länder så länge skolan pågår och som längst drygt elva månader.

Studiebidrag

Som utbytesstudent är du inte berättigad till studiebidrag under utbytesåret. Vid studier inom EU kan du i vissa fall få det – kontakta CSN.

Sverige-kunskap

Du förväntas kunna svara på en mängd frågor om Sverige: historia, vårt politiska system, ekonomi, sociallagstiftning, skolsystem, arbetsmarknad, industri, musik, konst, författare, mattraditioner. Förbered dig på att hålla föredrag om Sverige.

Kunskap om det land du ska till

Du bör bekanta dig ordentligt med det land du ska till innan du åker. Läs på om landets historia, ekonomi, politik, skolsystem etc. – helt enkelt motsvarande information som du läser in om Sverige. Försök också att lära dig så mycket som möjligt av landets språk, om du inte redan har förkunskaper.

Så ansöker du

Sista ansökningsdag

Vi vill ha din ansökan senast den **30 november**.

Gör så här:

1. **Läs igenom hela Viktiga Fakta 1** innan du börjar.
2. **Fyll i och signera registreringsformuläret** på hemsidan. Registreringen är digital och kostnadsfri. En kontaktperson i sponsorklubben kontakter dig för intervju. Efter denna får du besked om klubben vill och kan sponsra dig.
3. **Fyll i ansökningshandlingen**, som genereras automatiskt efter registreringen. Den fylls i på **engelska**, på dator med svart text.
4. **Boka läkar- och tandläkarundersökning samt TB-test** så tidigt som möjligt – väntetiderna kan vara långa. Undersökningarna ska följa ansökningshandlingens formulär; andra intyg godtas inte.
5. **Ladda upp foton**: ett passfoto och fyra andra foton som stöd till ditt och dina föräldrars personliga brev.
6. **Betala registreringsavgiften** 1 000 kr (Swish 123 628 33 94), senast 30 november.
7. **Samla allt i en "rotarypärm"** där du sätter in all information du får.

Ansökningshandlingen är det enda vi – både i Sverige och utomlands – lär känna dig igenom, så gör den noggrann och be någon korrekturläsa den. Blir du antagen får du ett skriftligt erbjudande från oss, normalt i februari eller mars. Din placering är slutlig först när en utländsk klubb och skola tackat ja och undertecknat ett **Guarantee Form (GF)**. Ibland kan vi erbjuda ett annat distrikt, eller till och med ett annat land, än det som först angavs.

Trygghet, certifiering och GDPR

Rotary International arbetar för en så trygg miljö som möjligt för alla som deltar i verksamheten. Varje deltagande rotarydistrikt är certifierat och har förbundit sig att arbeta enligt en fastlagd uppförandekod som värnar barns och ungdomars välbefinnande och förhindrar övergrepp. Alla som arbetar med ungdomar inom Rotary, eller är värdfamilj, ansöker om att vara volontär i ungdomsarbetet och är certifierade av Rotary.

De uppgifter du lämnar i din ansökan behandlas enligt vår dataskyddspolicy. Endast de som arbetar med ungdomsutbytet på vårt uppdrag tar del av dem – rotaryklubbar, distriktsordföranden, Rotex, resebyrån och leverantörer – och då enbart de uppgifter som behövs för dem. Vi kan förmedla ditt namn och telefonnummer till andra sökande, till exempel någon som ska åka till samma land.

Kontakt

Kansli	
Adress	Stiftelsen Rotarys Ungdomsutbyte i Sverige & Lettland, c/o Högberg, Hasselstigen 78, 141 71 Segeltorp
Telefon	08-644 74 10 · vardagar 09.00–17.00
E-post	info@rotarystudent.se · www.rotarystudent.se

Fler kontaktuppgifter, bland annat till distriktsordförande och korrespondenter för olika länder, hittar du på **www.rotarystudent.se/contact**.